Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imħallef Dr. Antonio Mizzi LL.D., Mag. Juris (Eu Law)

Appell Numru: 234/2014

Il-Pulizija

vs

Gemma Spiteri

bint Joseph, imwielda z-Zejtun, fit-2 ta' Gunju, 1951, detentur tal-karta tal-identita' numru 466051(M)

Illum 24 ta' Ottubru, 2018.

Il-Qorti,

Rat l-akkużi dedotti kontra l-appellanta Gemma Spiteri quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta):

Talli fis-sbatax ta' Settembru, 2008 għal ħabta ta' 08.00hrs, bla ħsieb biex tisraq jew tagħmel ħsara iżda biex biss teżerċita jedd li tippretendi li għandek, ġegħelt bl-awtorita' tiegħek innifsek lil xi ħadd iħallas dejn, jew jesegwixxi obbligazzjoni tkun li tkun jew fixkilt lil xi ħadd fil-pussess ta' ħwejjġu, jew ħattejt bini, jew ksirt il-rnixi tal-ilrna jew ħadt ilma għalik jew b'xi mod ieħor kontra l-liġi, indħalt fi ħwejjeħ ħaddieħor billi ħattejt ħajt divizorju bejn il-propjeta tiegħek u dik ta' Raymond Axiaq.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) tad-29 ta’ Mejju, 2014 fejn il-Qorti wara li rat l-Artikolu 85 tal-Kap. 9, kkundannatha €200 multa. Ordnat lill-imputata li tqiegħed għall-kollox il-ħajt fl-istat ta’ qabel l-ispoll fi żmien xahar. Fin-nuqqas bl-applikazzjoni tal-Artikolu 377 tal-Kap. teħel ammenda ta’ €23 għal kull ġurnata li tonqos.

Rat ir-rikors tal-appellanta Gemma Spiteri minnha ppreżentat fil-5 ta’ Ġunju, 2014 fejn talbet lil din il-Qorti jogħġobha tirrevoka s-sentenza fuq indikata tat-30 ta' Ġunju 2014 mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura billi tilliberaha minnha u fin-nuqqas tagħti sentenza aktar ekwa u ġusta.

Rat l-aggravji tal-appellanti u cioe':-

Illi l-Ewwel Qorti ma għamiltx bir-rispett kollu apprezzament tajjeb tal-fatti kif jirriżultaw mill-provi prodotti. Il-Qorti bbażżat is-sentenza fuq il-fatt li l-appellanta kienet l-unika waħda li kellha ċ-ċavetta. Dan ma kienx il-każ għaliex anki persuni oħra li kienu qed jaħdmu fil-propjeta in kwistjoni kellhom aċċess u b'hekk wieħed jista' jikkonkludi li anki terzi persuni kellhom l-aċċess u interess li jwaqqa’ dan il-ħajt;

Illi mingħajr pregudizzju għas- suespost l-akkuża ta' ragonfattasi ma jikkwadrax ruħu fil-fatti kif ġew esposti peress li se mai kellha tiġi akkużata bi reat kompletament differenti, dik li għamlet ħsara volontarja fuq propjeta. Il-prosekuzzjoni trid tipprova li l-appellanta fixklet il-pussess tal-parte civile. Jidher ċar li m' għamiltx hekk.

Illi l-appellant tixtieq tappella mis-sentenza peress li ġiet kkundannata li tqiegħed il-ħajt fl-istat ta' qabel u dan a tenur ta' l-Artikolu 377(3), iżda bir -rispett kollu dan l-artikolu jagħmel referenza għall-ordna tat-"tneħħija ta' kull disordni jew inkovenjent li bih sar ir-reat". Mill-atti m'hemm l-ebda disordni u l-anqas inkonvenjent hemm sempliċiment ħajt li twaqqa’ u dan ma jikkostitwix dak li l-leġislatur kellu intenzjoni li jirregola.

Rat l-atti kollha tal-kawża.

Semgħet it-trattazzjoni tal-partijiet.

Rat il-fedina penali aġġornata tal-appellant ezebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Ikkunsidrat,

Illi dan l-appell jirrigwarda l-applikazzjoni tal-Artikolu 85 tal-Kap 9 li jirrigwarda l-eżerċizzju arbitrarju ta' pretensjonijiet.

Illi kif diversi drabi ritenut fil-ġurisprudenza tagħna l-elementi kostituttivi ta' dan ir-reat huma erbgħa kif ben ikkwotat mill-Ewwel Qorti huma s-segwenti:

1) Att estern li jispolja lil xi ħaddieħor minn ħaġa li jkun qiegħed igawdi, liema att ikun esegwit kontra l-opposizzjoni espresso jew presunta, ta' dan il-ħaddieħor;
2) Il-kredenza li l-att qiegħed isir b'eserċizzju ta' dritt;
3) Il-koxjenza fl-aġent li hu qiegħed jagħmel *di privato braccio* dak li jmissu jsir permezz tal-awtorita' pubblika u
4) In-nuqqas ta' titolu li jirrendi l-fatt aktar gravi. (Ara . App. Krim. 'Il-Pulizija vs Carmel magħruf bħala Charles Farrugia 17.02.1995, App. Krim. Il-Pulizija vs Spiro Bartolo 9.01.2006, il-Pulizija vs Reno Micallef 6.06.1995 u oħrajn)

Meta xehed quddiem l-Ewwel Qorti Raymond Axiaq huwa spjega li għandu propjeta' li tmiss ma' dik tal-imputata. Meta xtara l-propjeta' kienet parti bini u parti għalqa u kien hemm ħajt tas-sejjieħ li kien jaqsam l-għalqa tiegħu mill-ġnien tal-imputata. Huwa jgħid li kien hemm ftehim bejnu u bejn l-imputata li dan il-ħajt iwaqqgħu u jibnieh a spejjeż tiegħu pero' tal-kantun. Meta waqqa' dan il-ħajt minfloku tella' ħajt dobblu bil-bricks nofsu fuq l-arti tiegħu u nofsu fuq tagħha.Wara I sena kienet ilmentat li kienet soffriet xi ħsarat, kellmu l-perit tagħha x'għandu jagħmel u f'daqqa waħda sab il-ħajt mwaqqa'. Sussegwentement kient reġa' tella' l-ħajt pero' reġa' twaqqa'. Il-periklu huwa lli peress li twaqqa' dan il-ħajt , il-ħitan laterali ma huma qed jistrieħu fuq xejn. L-aħħar darba li tella' l-ħajt bnieh fuq żewġ qoxriet, qoxra fuq in-naħa tiegħu u qoxra oħra fuq in-naħa tagħha.

Il-Perit Mario Cassar xehed quddiem l-Ewwel Qorti u ma kienx f'kundizzjoni li jiġbor xhieda għax l-avukat tal-istess imputata qallu li peress li mhux ser ikun hemm l-avukati preżenti ma jistax jiġbor

xhieda u b'hekk għamel aċċess biss. Huwa xehed li l-mod kif twaqqa' l-ħajt ma setax jitwaqqa' bir-riħ u l-probabbilita' hija li xi ħadd imbuttah għal fuq il-fond tal-parte ċivile b'ċertu forza. Inoltre, huwa jispjega li waqt l-istess aċċess l-imputata bdiet 'bi tbissima tgħid li waqgħettu hi l-ħajt'. (Folio 17)

Xehed ukoll il-bennej Eugenio Cassar li kien qed jieħu ħsieb is-sit tax-xogħol ta' Raymond Axiaq. Huwa jgħid li l-ħajt rah mibni u anke tellgħu ħajt ieħor u saqqfuh iżda wara ċertu żmien sabuh imwaqqa'. Huwa jiddeskrivi fid-detall kif reġgħu bnew dan il-ħajt '*għax kien perikoluż għax kien hemm saqaf kbir qed jistrieħ fuqu u għadni sallum ma nafx kif għadu jżomm hemm iġifieri. U wara xi jumejn, tlieta meta ergajna tellgħajnieh konna mlejnieh bil-konkos u tfajna vierg imma ma laħaqx tella' s-saħħa u wara qisu jumejn* ***mhux qalgħu, farrkuh ,tawh daqqiet bil-mazza*** *.* ***Jien kull ma naf, waħda tgħid li hi u jiġi ħuha u jgħid li hu waqqgħu.'*** (Fol 36). A folio 39 , huwa jgħid li l-imputata kienet qaltlu li kienet waqqgħatu hi l-ħajt:

'Avukat: Tista' tgħidilna x'qalet wara li twaqqa' l-ħajt ?'
Xhud: Darba minnhom qalet li waqqgħetu hi
Avukat : Lilek qalet hekk?
Xhud: Iva qalet lilna…….'

Huwa kien ġieħ f'moħħu li jista' jkun li kien waqqgħu ħuha għax hekk kien tah x'jifhem ukoll imma żied li ma jfissirx li mara mhux kapaċi tkissru hekk.

Ix-xhieda tal-Perit Mario Cassar tagħmilha ċara li l-mod kif twaqqa' l-ħajt juri li kien xi ħadd li imbuttah minn naħa tal-imputata u mhux xi ħadd mar fuq il-fond tal-parti ċivile u kissru. Dan jidher anke mir-ritratti esebiti mill-istess perit tekniku.(fol 22-27) tar-rapport preżentat. Inoltre, il-bennej jiddeskrivi t-twaqqiegħ tal-ħajt bħala mfarrak u jgħid li kienet qaltlu li waqqgħetu hi l-ħajt in kwistjoni għalkemm din il-ħaġa ma ġietx rekordjata, meta reġa xehed quddiem din il-Qorti il-Perit u kien għadda ż-żmien ftakar dwar din l-affermazzjoni tal-imputata matul l-aċċess.

Meta reġa xehed quddiem din il-Qorti Raymond Axiaq jgħid is-segwenti:

U ammettiet miegħi li waqqatu hi u anke l-Għassa quddiem

l-Ispettur jew il-Pulizija,

meta morna qaltilhom jiġifieri dan.

Meta xehdet quddiem din il-Qorti l-appellanta għalkemm taħlef ħafna drabi li mhux hi kissret il-ħajt, din il-Qorti ssibha diffiċli temmen xhud li tgħajjar lil kulħadd giddieb u qas tagħmel sens fl-istess xhieda tagħha.

Jekk effetivament kisritux hi bil-mazza jew qabditx lil xi ħadd ikkissru għaliha hija irrelevanti għax l-aċċess għal dan il-ħajt minn ġol propjeta' tagħha biss setgħa jingħata apparti dik tal-istess parti ċivile u hi kellha l-interess li ma jitlax dan il-ħajt u mhux il-parti ċivile. Inoltre, żgur ma kienx ser jibni ħajt darbtejn u joħloq periklu għal bini tiegħu stess bil-mod kif tkisser. Skont ix-xhieda tal-bennej , ħuha kien qalilhom fost ħafna kliem oxxen li kien kissru hu l-ħajt għax dik hija l-propjeta' ta' oħtu u qed tgħid li kissritu hi biex tagħttilu.

Għalhekk din il-Qorti tikkonferma li l-Ewwel Qorti setgħet raġonevolment u legalment tasal għall-konklużjonijiet tagħha.

Għaldaqstant għal dawn ir-raġunijiet, din il-Qorti qed tichad l-appell ta' Gemma Spiteri u tikkonferma s-sentenza appellata.